

Notatark

Sagsnr. 00.01.00-A00-1-16

Sagsbehandler
Lars Oksbjerg

25.1.2016

Organisering af Hjarnø Færgesart

Beslutningstema

Udvalget for Fritid & Fællesskab skal drøfte den fremtidige organisering af Hjarnø Færgesart.

Økonomi

Ingen bemærkninger

Personale

Ingen bemærkninger

Historik

Ingen bemærkninger

Sagsfremstilling

Hjarnø Færgesart er en selvejende institution og den nuværende organisering er et resultat af strukturreformen i 2007. Her overtog Hedensted Kommune overtog 4 bestyrelsesposter i Hjarnø Færgesart, 2 fra Vejle Amt og 2 fra Juelsminde Kommune.

En kommune må ikke have majoriserende indflydelse i en selvejende institutions bestyrelse, hvorfor det er nødvendigt at reorganisere Hjarnø Færgesart. Flere forskellige muligheder for organisering har været i spil, men efter fællesmøde på Hjarnø mellem Hjarnø Beboerforening, bestyrelsen for Hjarnø Færgesart og Udvalget for Fritid & Fællesskab er der enighed om 2 muligheder, der skal arbejdes videre med:

- Fortsætte som selvejende institution uden kommunalt flertal.
- Driften hjemtages som kommunal under Udvalget for Fritid og Fællesskab.

I notatet "Organisering af Hjarnø Færgesart" af 6. januar 2016 gennemgås de 2 organisationsformer, her sættes der fokus på nogle opmærksomhedspunkter:

Lokal indflydelse:

Umiddelbart synes den lokale indflydelse at være størst ved en selvejende institution hvor 3 bestyrelsesmedlemmer bor på Hjarnø. Der findes dog også eksempler fra kommunalt drevne færger fra bl.a. Fur og Venø, hvor der udtrykkes tilfredshed med den lokale indflydelse gennem et ø-udvalg (§ 17 stk. 4. udvalg).

Driftsoverenskomst med en selvejende institution:

Hvis Hedensted Kommune mister flertallet i bestyrelsen, vil Byrådet have mulighed for at regulere færgedriften gennem en driftsoverenskomst, og det vil være muligt med en større grad af detaljstyring end nu. En driftsoverenskomst vil stille øget krav til hyppigere indrapporteringer fra Hjarnø Færgesart til Hedensted Kommune. Der findes dog ikke nogle "standard" driftsoverenskomst der kan tages udgangspunkt i.

Administrative opgaver:

Bestyrelsen udfører i dag en del administrative opgaver som frivilligt arbejde, ved kommunal drift skal denne overtages af administrationen, med deraf følgende administrativeudgifter. Lønregnskab, fakturering og revision vil ved kommunal drift blive en del af den almindelige kommunale administration. Den nuværende udgift til revision på ca. 145.000 kr. vil dog dermed også bortfalde.

Udfordringer i den kommende tid

Statslige krav til indberetninger:

I forbindelse med den lovbestemte nedsættelse af godstaksterne er der kommet øgende krav til indberetningen af passager- og godsstatistik. Dette er en ny arbejdsopgave i forhold til nu, men en opgave der i stor udstrækning bliver automatiseret med indkøb af de nye billetmaskiner. Det er en opgave der som udgangspunkt vil blive varetaget af overfartslederen.

Tilskud fra staten:

I forbindelse med flere af de nye statslige tilskud hedder det "at kommunalbestyrelsen skal drage omsorg for", om dette skal forstås bogstaveligt, eller om opgaver i givet fald kan overdrages til bestyrelsen for en selvejende institution kræver en nøjere juridisk vurdering.

Likviditet færgefart:

Udviklingen i likviditeten udviser en negativ tendens, og i 2. kvartal 2016 vil likviditeten for første gang være negativ. Da likviditeten er afhængig af billetindtægterne, der stiger om sommeren, er det kun 2. kvartal 2016 der vil have negativ likviditet, hvorimod det vil være gældende for næsten hele 2017 og frem, hvis der ikke gøres noget.

Notatet "Organisering af Hjarnø Færgefart" af 6. januar 2016 har været til udtalelse hos Hjarnø Beboerforening. Hjarnø Beboerforenings bemærkninger af 21. januar 2016 er vedlagt som bilag. Ligeledes er en kommentar fra Søren Knudsen der er beboer på Hjarnø, vedlagt.

I notat fra Hjarnø Beboerforening er der medtaget en økonomifremstilling. Tallene i denne fremstilling er baseret på budgettal fra Hjarnø Færgefarts budget 2016. Disse budgettal varierer lidt fra de tal, der er optaget i Hedensted Kommunes budget for 2016 til Hjarnø Færgefart.

Dette skyldes, at der i kommunens budget 2016 er medtaget øremærkede statstilskud til godstransport på 123.000 kr og et forhøjet generelt tilskud på 354.000 kr. til færgedrift.

Alle kommuner med mindre øer modtager et generelt statstilskud der er begrundet i de særlige udgifter, der er forbundet med at have en eller flere mindre øer som en del af kommunen, herunder færgedriften, men også evt. øgede udgifter til skole, ældrepleje mv.

Uddrag af Hjarnø Beboerforenings kommentarer til notatet "Organisering af Hjarnø Færgefart":

"Den nuværende drift har som helhed været fordelagtig for både kommune og øboer. Gennem øboernes engagement og driftsmæssig kontinuitet er der opbygget stor viden både hvad angår teknik og ledelse. Denne viden stiller vi gerne til rådighed i forbindelse med reorganisering af færgefarten og ved

fremtidig drift. Den nuværende driftsform af Hjarnø-færgen lever op til Hedensted Kommunes vision om aktive borgere og samskabelse.

Venø og Fur er fremhævet som gode eksempler på færger der fungerer godt. Vi har ikke i den mellemværende periode været i stand til at undersøge, hvordan det går de resterende 24 småøers færger. Men uanset styreform, tror vi, det er afgørende for færgens drift, at der findes forståelse og imødekommenhed kommune og øboere imellem.

Hjarnø Beboerforening ser ingen grund til at ændre på den eksisterende struktur bortset fra de ændringer, som nødvendigvis må følge af, at organisationsformen skal passe til styrelsesloven og andre love og regler. Og vi skal derfor indstille, at den hidtidige form fortsættes.

Det forhold, at Hedensted Kommune ikke har fundet driftsaftaler for andre færgeruter i landet, der beskriver drift af færgefart, bør ikke være et motiv for at undlade at lave en driftsaftale eller undlade at fortsætte som selvejende institution. Hjarnø Beboerforening mener ikke, at en driftsaftale er så kompleks, at den ikke kan udarbejdes."

Søren Knudsen skriver bl.a.:

"Problemet ses som værende juridisk, og der bør derfor tilstræbes en juridisk løsning, som bedst muligt bevarer de værdifulde elementer af den nuværende, fælles ordning. Som jeg ser det, er det ikke bestyrelsesflertallet eller formandskabet, der er vigtigt for øboerne. Overordnet set er kommunen den egentlige ejer, og kommunen bør derfor bære rederfunktionen, rederansvaret og det økonomiske ansvar, som ikke bør adskilles fra rederansvaret. Det vigtige for beboerne på Hjarnø er formentlig at være informeret og at have en hånd med på beslutningsknappen, fordi alle beslutninger, også de rent tekniske og driftsmæssige, vil kunne få konsekvenser for livsvilkårene på øen."

Hjarnø Beboerforening lægger i deres notat op til, at tingene ikke hastes igennem. Venø og Fur er fremhævet som gode eksempler på færger der fungerer godt. Det foreslås derfor at beslutningen om organiseringen af Hjarnø Færgefart udskydes, således at repræsentanter fra Hjarnø Beboerforening, Hjarnø Færgefarts Bestyrelse og Udvalget for Fritid & Fællesskab har haft mulighed for at besøge Venø og Fur, og høre om deres erfaringer med organiseringen af færgefarten.

Kommunikation

Hjarnø Beboerforening og Hjarnø Færgefarts bestyrelse meddeles udvalgets beslutning.

Lovgrundlag

Den kommunale styrelseslov § 2

Indstilling

Administrationen indstiller:

- At organiseringsformerne drøftes og at Udvalget for Fritid & Fællesskab inviterer repræsentanter fra Hjarnø Beboerforening, Hjarnø Færgefarts Bestyrelse på en inspirationstur til Venø og Fur, og hører om deres erfaringer med organiseringen af færgefarten.